

Аналіз оглядових публікацій як складової фармакоекономічних досліджень

Тетерич Н.В., Куриленко Ю.Є., Подколзіна М.В.

Національний фармацевтичний університет

Кафедра організації та економіки фармації

(м. Харків, Україна)

economica@ukr.net

Фармакоекономічні дослідження є одними з визначальних критеріїв для проведення оцінки медичних технологій, яка широко використовується у розвинених країнах світу при удосконаленні систем охорони здоров'я. При цьому повноцінний аналіз неможливо провести без систематичних наукових оглядів з обраної тематики або нозології.

Метою нашої роботи є проведення аналізу систематичних оглядів щодо ішемічної хвороби серця (ІХС) у населення працездатного віку. Для досягнення мети нами були використані інформаційні відкриті наукові бази даних (Пабмед, Сайнс директ). Задля цього було застосовано такі методи дослідження, як: ретроспективний, аналітичний та узагальнення інформації.

За даними Американської асоціації серця кожний 5 летальний випадок від серцево-судинних захворювань (ССЗ) припадає на осіб у віці 18-60 років, а кожний 2 з 7 випадків захворювання припадає на ІХС у осіб до 65 років. Відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я та ВКНЦ (1979 р. та 1984 р.) нараховують 6 класів ІХС за клінічною формою протікання. Близько 90% випадків від всіх ССЗ припадає на ІХС у країнах з низьким рівнем доходів населення. Тому, необхідним є своєчасне оновлення клінічних рекомендацій та протоколів діагностики захворювання, яке має певні обмеження для таких країн. Отже, актуальним є проведення фармакоекономічних досліджень з метою доступності лікарських засобів, удосконалення лікування та профілактики ІХС.

Систематичний огляд є складовою фармакоекономіки, використовується для пошуку та відбору наукових публікацій за певними критеріями. До них можна віднести наступні: обрання однієї конкретної нозології; чітко визначене питання дослідження; пацієнти мають бути з одним діагнозом або хворобою; підсумок аналізу даних та доцільність опрацьованої інформації. Зазвичай у систематичних оглядах наукова інформація представлена з трьох умовних напрямків: ефективність лікування, безпека фармацевтичного й медичного втручання та співставлення різних методів лікування з плацебо.

За пошуковим запитом «систематичний огляд пацієнтів працездатного віку хворих на ІХС» за період з 1984 р. по 2020 р. було нараховано 823 дослідження. З них оглядових публікацій – 250 (або 30,37% від загальної кількості). За останні 10 років (період з 2010 р. по 2020 р. за пошуковим запитом було знайдено 645 досліджень, 422 (або 65,42% від кількості досліджень за обраний період) з них – це оглядові публікації. За останні 5 років (період з 2015 р. по 2020 р.) знайдено 422 публікації: з них 356 (або 84,36% від кількості досліджень за обраний період) є оглядовими. За останній рік було знайдено лише 62 наукові публікації за обраним напрямком: з них 54 (або 87,09%) – оглядові.

В цілому наукові публікації з обраного пошукового напрямку включали аналіз клінічних настанов та протоколів лікування, методики лікування, безпеку щодо прийому ліків, амбулаторне та стаціонарне лікування, медичні втручання, тощо. Окремо слід наголосити про наукові дослідження з метою впровадження пропаганди здорового способу життя та профілактиці ІХС та ССЗ в цілому. Цей напрямок наразі має широкий розвиток, а дослідження підтверджують зниження розвитку захворюваності при своєчасній профілактиці на 10%.